

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра маркетингу та міжнародної торгівлі

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

_____ А.Д. Остапчук

“ _____ ” _____ 2019 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри маркетингу та

міжнародної торгівлі

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2019 р.

Завідувач кафедри

_____ Р.І. Буряк

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **ТОВАРОЗНАВСТВО** _____

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____ **075 «Маркетинг»** _____

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет _____ аграрного менеджменту _____

(назва факультету)

Розробник: _____ **Бабічева О.І. к.е.н., доцент,** _____

Київ – 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни
«ТОВАРОЗНАВСТВО»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	07 "Управління та адміністрування"	
Спеціальність	075 "Маркетинг"	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	„Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	_____ 2 _____	_____ 2 _____
Семестр	_____ 4 _____	_____ 4 _____
Лекційні заняття	30 год.	0 год.
Практичні заняття	30 год.	2 год.
Самостійна робота	60 год.	118 год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	_____ 3 _____ год.	
самостійної роботи студента –	_____ 5 _____ год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу “Товарознавство” –є отримання студентами знань з теоретичних питань та основ практичних навичок з основоположних характеристик товару при вирішенні найважливіших завдань маркетингової діяльності.

Завдання дисципліни:

- дати теоретичні знання основоположних характеристик, які складають споживчу вартість товару;
- навчити майбутніх спеціалістів принципам та методам товароруху;
- дослідити систематизацію численності товарів шляхом раціонального застосування методів класифікації та кодування;
- вивчити властивості та показники асортименту з метою аналізу та управління асортиментною політикою промислової та торгівельної організації;
- вивчити номенклатуру споживчих властивостей показників товарів;
- усвідомити методика оцінки рівня якості товарів;
- дати практичні навички з оцінки якості товарів, в тому числі виявлення градацій якості та дефектів товарів, причин їх виникнення і заходів попередження псування товарів;
- ознайомити зі значенням різних рівнів та видів контролю, експертизи товарів;
- дослідити сучасну практику забезпечення якості та кількості товарів на різних етапах їх технологічного циклу при обліку факторів, що формують і зберігають якість товарів;
- дати практичні рекомендації щодо виявлення видів товарних втрат та заходів по їх попередженню;
- вивчити інформаційне забезпечення товароруху від виробника до споживача;
- знати сучасну класифікацію асортименту продовольчих та непродовольчих товарів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні погляди на просування товарів і послуг на ринок;
- основні товарознавчі вимоги при виготовленні товарів та послуг, що направленні на задоволення конкретної потреби споживача;
- нормативні підходи по визначенню споживчих показників, у тому числі стосовно екологічних властивостей та якості продукції;
- складові технологічного циклу товарів;
- властивості конкретної групи товарів по споживчих показниках.

вміти:

- на основі теоретичних знань, дати по кожній групі товарів та послуг характеристику споживчих показників товару та послуг;
- сформулювати підходи, за якими найефективніше виводити на ринок конкретний товар;

- розробляти пропозиції щодо оновлення асортименту продукції на основі маркетингових досліджень ринку;
- доводити інформацію до споживачів стосовно гарантування якісних властивостей товару та механізмів компенсації втрат споживачів від зниження якості товару.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства

Тема лекційного заняття 1. *Товарознавство – наука про товар*

Товар як засіб задоволення потреб. Властивості товару – споживча вартість та вартість.

Товарознавство – наука про товар. Головна проблема товарознавства. Основні задачі товарознавства. Зв'язок науки товарознавства з природними, громадськими і технічними науками.

Загальне та конкретизоване товарознавство. Взаємозв'язок товарознавства з матеріалознавством.

Товарознавство продовольчих і непродовольчих товарів.

Принципи товарознавства: безпечність, ефективність, сумісність, взаємозамінність та систематизація.

Стан споживчого ринку. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності.

Асортиментна, якісна та кількісна характеристика товару. Взаємозв'язок товарознавчої характеристики із вартістю товару.

Значення науки товарознавства в системі маркетингу.

Тема лекційного заняття 2. *Сучасна класифікація товарів та їх кодування*

Методи наукового пізнання. Класифікація як метод товарознавства. Основні поняття про класифікацію. Вимоги, які даються до класифікації товарів у сучасних умовах. Основні ознаки класифікації продукції. Ієрархічний та фасетний методи класифікації. Розвиток науки товарознавства на основі загальнодержавної, торговельної та навчальної класифікації. Державний класифікатор продукції (ДК), його побудова та кодування. Кодування товарів.

Класифікація товарів широкого вжитку відповідно до готової класифікації.

Навчальна класифікація продовольчих і непродовольчих товарів.

Роди, класи, підкласи товарів. Група, підгрупа, вид, різновидності.

Штрихове кодування товарів. Гармонізована система опису та кодування товарів.

Тема лекційного заняття 3. *Формування асортименту товарів та асортиментна політика*

Товарна номенклатура – сукупність асортиментних груп товарів і товарних одиниць. Класифікаційні ознаки асортименту товарів. Промисловий (виробничий) та торговий асортимент. Підгрупи асортименту за широтою охоплення товарів – простий, складний, груповий, розвернутий, супровідний, змішаний). Види

асортименту за ступенем управління споживачів (раціональний, оптимальний) та різновидності (реальний, прогнозований та навчальний).

Поняття якості асортименту та найважливіші параметри його оцінки. Номенклатура показників якості асортименту товарів: широта, повнота, глибина, стійкість, оновлюваність, структура, раціональність та гармонійність.

Управління асортиментом. Формування асортименту та асортиментна політика. Основні напрямки в галузі формування асортименту: розширення, скорочення, стабілізація, оновлення, удосконалення та гармонійність. Фактори формування асортименту товарів.

Тема лекційного заняття 4. *Споживчі властивості та формування показників якості товарів*

Зміст якості товарів. Властивості товару прості та складні. Показники якості продукції. Поодинокі, комплексні, базові, визначальні показники якості. Оптимальне, дійсне, регламентоване та максимальне значення. Діапазонні та допустимі максимальні значення.

Номенклатура споживчих властивостей та показників якості, їх основні групи: призначення, надійності, ергонометричні, естетичні, екологічні та безпечні. Методи дослідження показників якості товарів.

Споживчі властивості сировини та харчових продуктів. Коротка характеристика сировини, яка використовується для виготовлення непродовольчих товарів.

Змістовий модуль 2. Основні характеристики продукції, умови транспортування, постачання та зберігання.

Тема лекційного заняття 5. *Вхідний контроль якості та експертиза товарів*

Комерційна характеристика товарів. Поодинокі екземпляри товарів та їх сукупність – товарна партія. Загальні та специфічні кількісні характеристики поодиноких екземплярів товарів та товарних партій. Контроль якості та кількості товарних партій. Методика відбору проб та зразків із товарних партій.

Стадії та етапи технологічного циклу. Передтоварна, товарна стадії та стадія утилізації відходів товарів. Ідентифікація та оглядовість товарів.

Система вхідного контролю товарів. Товаро супроводжуючі документи.

Експертиза товарів, цілі та задачі. Види експертиз. Загальна методологія експертизи. Структура та зміст складення акту експертизи. Документальне оформлення. Значення різних незалежних структур (відділів, лабораторій, інститутів, технічних товариств і т.ін.) у проведенні експертизи товару.

Тема лекційного заняття 6. *Удосконалення технології зберігання та скорочення втрат товарів*

Забезпечення якості та кількості товарів. Характеристика факторів, які формують і безпосередньо впливають на якість продукції.

Характеристика факторів, які сприяють зберіганню якості товарів (упаковка, зберігання, товарна обробка, реалізація, після продажне обслуговування або споживання).

Умови зберігання товарів. Режими зберігання, основні принципи розміщення товарів. Основоположні принципи зберігання товарів. Методи зберігання продовольчих та непродовольчих товарів.

Терміни принадності та експлуатації товарів. Розподіл товарів за терміном принадності. Терміни експлуатації. Товарна обробка, реалізація, післяпродажне обслуговування та споживання.

Товарні втрати. Природній убуток та втрати товарів. Їх класифікація. Передреалізаційні товарні втрати, або відходи. Якісні (актовані) втрати. Міри щодо запобігання та зниження втрат. Народногосподарське значення проблеми запобігання та зниження втрат.

Тема лекційного заняття 7. Інформаційне забезпечення та маркування товарів

Роль інформації про товар. Рівні інформаційних комунікацій від виробника до споживача товару. Види інформації про товари в залежності від способу передачі громадського призначення та ступеня обробки інформації.

Засоби товарної інформації: маркування; технічні документи; нормативні документи; довідкова, навчальна та наукова література; реклама та пропаганда.

Маркування товарів – виробниче та торгове. Вимоги до маркування харчових продуктів в залежності із Законом України “Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини”.

Інформаційні знаки, їх класифікація. Знаки відповідності та знаки екологічного маркування. Товарний знак, порядок його реєстрації та використання.

Технічні документи: товаросупроводжуючі та експлуатаційні.

Тема лекційного заняття 8. Товарознавча характеристика асортименту споживчих товарів

– продовольчі товари;

Сучасна класифікація асортименту продовольчих товарів.

Сировинні можливості різних галузей харчової промисловості, використання нових видів сировини. Сучасна технологія виробництва та оновлення асортименту харчових продуктів. Покращення якості та розвитку асортименту за рахунок використання білкових, овочевих, плодово-ягідних компонентів, баластних речей та вітамінів.

Розвиток асортименту товарів для дитячого та дієтичного харчування.

Вимоги до якості, особливості зберігання та реалізації основних груп харчових продуктів.

– непродовольчі товари;

Сучасна класифікація асортименту непродовольчих товарів. Основні особливості побудови класифікації текстильних, трикотажних виробів, одягу та головних уборів, товарів культурного застосування та спортивного призначення, транспортних засобів особистого використання, предметів домашньої обстановки, товарів господарського та побутового призначення, предметів санітарії, гігієни, рукоділля та біотоварів.

Інноваційні технологічні процеси та оновлення асортименту непродовольчих товарів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства</i>												
Тема 1. Товарознавство – наука про товар	14	2	2	-	-	10	14	1		-	-	13
Тема 2. Сучасна класифікація товарів та їх кодування	14	2	4	-	-	8	14	1		-	-	13
Тема 3. Формування асортименту товарів та асортиментна політика	16	4	4	-	-	8	16			-	-	16
Тема 4. Споживчі властивості та формування показників якості товарів	14	4	4	-	-	6	14			-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	58	12	14	0	0	32	58	2	0	0	0	56
<i>Змістовий модуль 2. Основні характеристики продукції, умови транспортування, постачання та зберігання.</i>												
Тема 1. Вхідний контроль якості та експертиза товарів	14	4	4			6	14			-	-	14
Тема 2. Удосконалення технології зберігання та скорочення втрат товарів	14	2	4	-		8	14				-	14
Тема 3. Інформаційне забезпечення та маркування товарів	14	2	2	-	-	10	14				-	14
Тема 4. Товарознавча характеристика асортименту споживчих товарів	20	10	6	-	-	4	20				-	20
Разом за змістовим модулем 2	62	18	16	0	0	28	62	0	0	0	0	62
Усього годин	120	30	30	0	0	60	120	2	0	0	0	118

5. Теми семінарських занять

1.		
2.		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	ТЕМА 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТОВАРОЗНАВСТВА. РОЛЬ ТОВАРОЗНАВЦЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ СПОЖИВЧОГО РИНКУ	2
2.	ТЕМА 2. ВИВЧЕННЯ МЕТОДІВ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ У ТОВАРОЗНАВСТВІ	2/1
3.	ТЕМА 3. ПРАКТИЧНЕ ОСВОЄННЯ ПРАВИЛ КЛАСИФІКАЦІЇ ТОВАРІВ	2/1
4.	ТЕМА 4. УПАКОВКА І МАРКУВАННЯ ТОВАРІВ	2/
5.	ТЕМА 5. ІНФОРМАЦІЙНІ ЗНАКИ	2/
6.	ТЕМА 6. ШТРИХОВЕ КОДУВАННЯ ТОВАРІВ	2/-
7.	ТЕМА 7. ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ТОВАРІВ У ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВ)	4/
8.	ТЕМА 8. ТОВАРНО-СУПРОВІДНІ ДОКУМЕНТИ	2/
9.	ТЕМА 9. ВИВЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ТОВАРІВ	2
10.	ТЕМА 10. ВИВЧЕННЯ НОМЕНКЛАТУРИ СПОЖИВЧИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТОВАРІВ ТА ЇХ ПОКАЗНИКІВ	2
11.	ТЕМА 11. ОЦІНКА І ГРАДАЦІЯ ЯКОСТІ ТОВАРІВ	2
12.	ТЕМА 12. ОРГАНОЛЕПТИЧНІ МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТОВАРІВ	2
13.	ТЕМА 13. СОЦІОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТОВАРІВ	2
14.	ТЕМА 14. ВЛАСТИВОСТІ І ПОКАЗНИКИ АСОРТИМЕНТУ ТОВАРІВ	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Стан споживчого ринку окремих груп товарів.	10/13
2	Особливості маркування товарів штрих-кодами відповідно діючих державних стандартів України	8/13
3	Особливості класифікації промислового асортименту продукції.	8/16
4	Основи кваліметрії.	6/14
5	Технічний рівень якості.	6/14
6	Загальна методологія та види експертизи. Значення різних незалежних структур у проведенні експертизи товарів.	8/14
7	Особливості технології зберігання окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів.	10/14
8	Особливості маркування різних груп товарів.	4//20
	Разом	75/118

9. Завдання для самостійної роботи студентів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТОВАРОЗНАВСТВА

Тема 1. *Товарознавство – наука про товар*

1. Наука товарознавства, мета та завдання.
2. Основні принципи та методи товароруху.
3. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності.
4. Значення науки товарознавства в системі маркетингу.

Практичні завдання:

1. Еволюція товарознавства.
2. Трансформація завдань товарознавства на різних етапах розвитку держави.
3. Предмет, об'єкт, суб'єкт товарознавства.
4. Товарознавець та його роль в просуванні товарів
5. Визначення поняття «товар» в товарознавстві та маркетингу.

Рекомендована література: [12, 13, 16, 20].

Тема 2. *Сучасна класифікація товарів та їх кодування*

1. Класифікація як метод товарознавства.
2. Кодування товарів.
3. Штрихове кодування.
4. Сучасні класифікації споживчих товарів.

Практичні завдання:

1. Застосування методів товарознавства на різних етапах технологічного циклу
2. Розкрити сутність характеристик товару промислової групи

2. Вирішити завдання та зробити відповідні висновки про перспективність реалізації оцінюваних товарів.

Рекомендована література: [3, 8, 10, 11, 13, 16].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОДУКЦІЇ, УМОВИ ТРАНСПОРТУВАННЯ, ПОСТАЧАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ.

Тема 5. Вхідний контроль якості та експертиза товарів

1. Кількісна характеристика товарів.
2. Технологічний цикл товарів.
3. Контроль кількості та якості товарних партій.
4. Система вхідного контролю товарів.
5. Документальне підтвердження якості.
6. Товарознавча експертиза.

Практичні завдання:

1. Основні поняття кількісних характеристик товару.
2. Загальні кількісні характеристики.
3. Специфічні кількісні характеристики.
4. Практика застосування розмірно-масових характеристик.

Рекомендована література: [8, 13, 14, 16, 18].

Тема 6 Удосконалення технології зберігання та скорочення втрат товарів

1. Характеристика факторів, що безпосередньо впливають на якість товарів.
2. Характеристика факторів, що сприяють зберіганню якості товарів.
3. Умови зберігання товарів.
4. Терміни придатності та експлуатації товарів.
5. Товарна обробка, реалізація товарів та товарні номери.

Практичні завдання:

1. Етапи технологічного циклу
2. Контроль якості та кількості товарних партій
3. Формуючі фактори
4. Зберігаючі фактори
5. Організаційне забезпечення ідентифікації товарних партій

Рекомендована література: [4, 7, 13, 15, 16].

Тема 7. Інформаційне забезпечення та маркування товарів

1. Ідентифікація та прослідковуваність товарів.
2. Засоби товарної інформації.
3. Інформаційні знаки.
4. Порядок маркування товарів.

Практичні завдання:

1. Вивчити засоби товарної інформації та інформаційні знаки.
2. Оцінити правильність оформлення маркування трьох зразків упаковки товарів та зробити висновки про відповідність її оформлення Закону України “Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини” від 26.12.97 р., № 771-97, ВР.
3. По кожному зразку упаковки товару знайти та перерахувати дані, що включені до видів: основоположний; комерційний; споживчої товарної інформації.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 13, 16, 17].

Тема 8. *Товарознавча характеристика асортименту споживчих товарів*

1. Сучасна класифікація асортименту споживчих товарів.
2. Сировинні можливості різних галузей промисловості з випуску споживчих товарів. Нові види сировини.
3. Інноваційні технологічні процеси та оновлення асортименту.
4. Розвиток асортименту товарів цільового призначення.

Практичні завдання:

- Які товари каталогу передбачені для внутрішнього ринку або експорту?
- 2). На якій стадії “життєвого циклу” знаходиться кожний товар (навести по декілька прикладів, які характеризують кожний етап життєвого циклу)?
 - 3). Наведіть приклади нових для ринку України товарів.
 - 4). За якими напрямками слід проводити удосконалення асортименту?:
 - розширювати;
 - скорочувати;
 - стабілізувати;
 - оновлюват
 - и;
 - удосконал
 - ювати;
 - гармонізув
 - ати.
 - 5). Які товари каталогу користуються (або будуть користуватися попитом на Україні)?

- 6). Які фактори визначають покупку тих чи інших товарів споживачам?
 7). Як зберегти великі споживчі властивості товарів, які ввійшли в каталог?
 8). Чи відповідає зовнішній вигляд товарів сучасному дизайну та вимогам покупців (навести приклади)?

Рекомендована література: [13, 15, 16].

10. Методи навчання

Лекція з використанням мультимедійних презентацій, робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, кейсів, бесіда, співбесіда, дискусія, пояснення.

11. Форми контролю

Опитування
 Тестування
 Перевірка конспектів
 Розв'язування практичних ситуацій
 Модульний тестовий контроль.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
0-100	0-100	0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. 1. Відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», затвердженого ректором університету 03.04.2009 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{Дис}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{ДИС} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{ДР}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{НР}$. Він визначається лектором і вводить рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Шолудченко С.В. . Навчально-методичний комплекс з дисципліни «ТОВАРОЗНАВСТВО » для студентів денної та заочної форми навчання напряму 6.030507 «Маркетинг» - К.: НУБіП України, 2016.

14. Рекомендована література Базова

1. Коммерческое товароведение // В.И. Теплов, М.В. Сероштан, В.Е. Боряев, В.А. Панасенко. – М.: Изд. дом «Дашков и Ко», 2000.
2. Николаева М.А. Товароведение потребительских товаров. – М.: Норма, 1997.
3. Николаева М.А. Товарная экспертиза. – М.: Изд.дом «Деловая литература», 1998.
4. Сірохман У.В., Задорожний І.М. Товарознавство продовольчих товарів. – К.: Лібра, 1997.
5. Товарознавство плодоовочевих товарів, пряно-ароматичних рослин та прянощів [Текст] : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Л. Д. Льовшина, В. М. Михайлов, О. В. М'ячиков ; Харківський державний університет харчування та торгівлі. - К. : Ліра-К, 2010. - 388 с.

Додаткова література:

6. Про захист прав споживачів. Закон України з доповненнями та змінами за 1993-1997 рр. //Закони України. Т.1, 6, 12. – К.: ВР України, Інститут законодавства, 1994, 1997.
7. Про захист від недобросовісної конкуренції. //Закон України. Т.10. – К.: ВР України, Інститут законодавства, 1996.
8. Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини. //Закони України. Т. 13. К.: ВР України, Інститут законодавства, 1994, 1998.
9. Про відходи: Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1998. – № 36-37. – с. 242.
10. О метрологии и метрологической деятельности: Закон Украины, п. 12.98, № 113/98-ВР // Закони України. – Т.14. – К.: ВР України, Інститут законодавства, 1999.
11. Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції: Закон України // Відомості Верховної ради (ВВР). – 2000. - № 12. – с. 95.
12. ДСТУ 3144-95-ДСТУ 3148-95. Коди та кодування інформації. – К.: Держстандарт України, 1995.
13. ДСТУ 2925-94. Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1994.

14. ДСТУ 3021-95. Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1995.
15. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 2000.
16. Федько В.П. Упаковка и маркировка. – М.: Экспертное бюро. – М.: Приор, 1998.
17. Хавронюк М.І., Мельник М.І. Юридичний довідник для населення. – К.: АСК, 1999.
18. Хавронюк М.І., Мельник М.І. Законодательство Украины о торговле. Настольная книга продавца и покупателя: в 3 ч. – К.: Блиц-Информ, 1997.
19. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. – К.: СУФІМБ, 1999.

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. Вернадського.
2. www.udsa.ua – Українська асоціація прямого продажу.
3. moodle.nubip.edu.ua
4. <http://elibrary.nubip.edu.ua>
5. <http://library.nubip.edu.ua>
6. <http://agrowiki.nubip.edu.ua>